

Revizní setkání

u neúspěšně zprostředkované
náhradní rodinné péče a předčasně
ukončené náhradní rodinné péče
před 18. rokem věku dítěte

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Revizní setkání

u neúspěšně zprostředkované
náhradní rodinné péče a předčasně
ukončené náhradní rodinné péče
před 18. rokem věku dítěte

Mgr. Johana Mertová, Mgr. et Mgr. Bohuslava Janků

© Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2019

ISBN 978-80-7421-166-9

Tento materiál vznikl v rámci projektu **Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí** Ministerstva práce a sociálních věcí. Najdete ho na www.pravonadetstvi.cz.

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	6
VYSVĚTLENÍ POJMŮ	8
1. REVIZNÍ SETKÁNÍ JAKO PRACOVNÍ NÁSTROJ	10
• Definice a cíle revizního setkání	10
• Kdy svolat revizní setkání?	11
– Kategorie svolání revizního setkání	11
2. PŘÍPRAVA REVIZNÍHO SETKÁNÍ	14
• Za účasti jakých osob je možné revizní setkání svolat	14
• Vlastní příprava revizního setkání	15
• Rozhovor s dítětem před revizním setkáním	16
– Doporučení k vedení rozhovoru s dítětem	17
– Obsah rozhovoru s dítětem	17
• Rozhovor se zájemcem / náhradním rodičem před revizním setkáním	18
– Obsah rozhovoru se zájemcem o NRP	19
– Obsah rozhovoru s náhradním rodičem	19
3. ÚČASTNÍCI REVIZNÍHO SETKÁNÍ A JEJICH KOMPETENCE	20
4. OBSAHOVÁ STRUKTURA A PRŮBĚH REVIZNÍHO SETKÁNÍ	22
• Průběh revizního setkání krok za krokem	22
5. ZÁPIS Z REVIZNÍHO SETKÁNÍ	24
6. PILOTNÍ OVĚŘOVÁNÍ REVIZNÍCH SETKÁNÍ	25
7. ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	26
PŘÍLOHY	28
• Příloha č. 1 Prezenční listina – poučení o mlčenlivosti	29
• Příloha č. 2 Zápis z revizního setkání	30
SEZNAM ZKRATEK	32
POUŽITÉ ZDROJE	33
MOJE POZNÁMKY...	36

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

předkládáme vám materiál „Revizní setkání u neúspěšně zprostředkované náhradní rodinné péče a předčasně ukončené náhradní rodinné péče před 18. rokem věku dítěte“ (dále jen Revizní setkání). Jedná se o jeden z výstupů projektu Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí.¹ Zároveň, jak věříme, jde o **nástroj přímo využitelný v praxi sociálně-právní ochrany dětí.**

Při posuzování a určování nejlepšího zájmu dítěte by se měla brát v potaz povinnost státu zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho (MPSV 2016). Pojem blaho v širším slova smyslu zahrnuje základní materiální, fyzické, vzdělávací a emocionální potřeby dětí, stejně jako potřebu lásky a bezpečí.

Smyslem náhradní rodinné péče (dále jen NRP) je nalézt dítěti, které z nejrůznějších důvodů nemůže vyrůstat ve své vlastní rodině, náhradní rodiče, kteří poskytnou dítěti stabilní a láskyplné prostředí (MPSV 2016). Veškeré kroky vedoucí k vytvoření náhradní rodiny však představují složitý proces, který v různých fázích může být předčasně ukončen. Při železničním či leteckém neštěstí je standardem, že dochází k zpětné revizi pracovních postupů. U předčasně ukončené NRP sice většinou nikdo o život nepřijde, ale dopady na život dětí mohou být rovněž katastrofální. **Pokud je dítě vystavené neúspěšnému seznamování se zájemcem o NRP, které může být i opakované, či pokud dojde k předčasnému ukončení pobytu dítěte v náhradní rodině, dochází k opětovné ztrátě jeho důvěry v dospělé i v samo sebe a nezřídka může být dítě danou situací traumatizováno. Úkolem sociálně-právní ochrany dětí (dále jen SPOD) je však tato rizika minimalizovat.**

Analýza stávajícího systému posuzování žadatelů o náhradní rodinnou péči v ČR (IPŘ 2017) uvádí, že v České republice dochází k předčasnému ukončení tzv. zprostředkované náhradní rodinné péče (tj. k případům, kdy je dítě nutno neplánovaně „odejmout“ z náhradní rodiny osobám, které prošly přípravami a odborným posouzením) v cca 50 případech ročně. Je třeba dodat, že se jedná o čísla odhadovaná, protože ne všechna pracoviště NRP krajských úřadů tyto případy evidují.

Zprostředkování NRP závisí mimo jiné na dobré komunikaci mezi zúčastněnými stranami, kterými jsou zpravidla pracovník² krajského úřadu (sociální pracovník, psycholog), zájemce o NRP, sociální pracovník obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen OÚ ORP) příslušný podle trvalého bydliště dítěte, sociální pracovník OÚ ORP příslušný podle trvalého bydliště zájemce, dítě, ředitel či sociální pracovník pobytového zařízení, případně pěstoun na přechodnou dobu a jeho klíčový pracovník doprovázející organizace, v případě zájemce o NRP z jiného kraje pak sociální pracovník či psycholog krajského úřadu příslušného dle jeho bydliště. Právě také z důvodu zapojení velkého množství osob se při revizi pracovních postupů není možné opírat o již v praxi běžně užívané nástroje, např. supervize, ale je třeba přijít s nástrojem novým.

Informace o případech, kdy je nutné dítě odejmout z náhradní rodiny osobám, které prošly odborným posouzením, způsobují vrásky na čele všem pracovníkům podílejícím se na zprostředkování NRP. Vždyť smyslem NRP je dítěti vrátit bezpečí a jistotu v podobě stálého rodinného prostředí, nikoliv ho znovu traumatizovat. Většina pracovníků se minimálně ve své mysli nevyhne otázkám typu: „Jakými kroky a ve které fázi procesu zprostředkování NRP bylo možné nastalé situaci předjít? Mohla nově vzniklá rodina dostat nějakou odbornou pomoc či podporu, které se jí nedostalo?“ Níže popsaná setkání k revizi pracovních postupů při zprostředkování NRP přinášejí nástroj, který má za cíl mimo jiné hledat odpovědi na výše zmíněné otázky.

Mgr. Jana Hanzlíková
náměstkyně pro řízení sekce sociální politiky
Ministerstvo práce a sociálních věcí

¹ Číslo projektu CZ.3.2.63/0.0/0.0/15_017/0001687.

² Z důvodu větší přehlednosti je v tomto materiálu převážně použito generické maskulinum, tj. je užit podstatných jmen mužského rodu pro souhrnné označení žen a mužů.

Vysvětlení pojmů

Doprovázející organizace

subjekt, se kterým je ze zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (dále jen ZSPOD) možné uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče, tzn. obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo pověřená osoba, tj. subjekt mající pověření k výkonu SPOD.

Evidence dětí

evidence dětí vedená krajským úřadem pro účely zprostředkování NRP.

Náhradní rodinná péče

péče o dítě vykonávaná jinou osobou, než je biologický rodič dítěte, tato péče je zajištěna v rodinném prostředí osoby, která o dítě pečuje, a to na základě rozhodnutí soudu.

Neúspěšně zprostředkovaná NRP

ukončení zprostředkování NRP v období seznamování zájemce s dítětem do rozhodnutí příslušného soudu o svěřeni dítěte do NRP (jakéhokoliv, včetně předběžných opatření), v jehož průběhu zájemce o NRP odstoupil od svého úmyslu přijmout dítě do NRP, a sice za předpokladu osobního kontaktu zájemce s dítětem, kdy účel návštěvy byl dítěti znám.³

Párování

vytipování konkrétního zájemce o NRP z evidence žadatelů pro dítě vedené v evidenci dětí krajského úřadu; způsob párování je odvislý od zvyklostí daného krajského úřadu (tzn. konání poradní skupiny, sboru, panelu či jiné).

Příprava, kurz přípravy

příprava fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny.

Plán přechodu

plán konkrétních opatření při přechodu dítěte do nového prostředí mající za cíl, aby se dítě s ohledem na jeho potřeby mohlo co nejlépe adaptovat v novém prostředí.

Pěstoun na přechodnou dobu

osoba zařazená do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, vedené krajským úřadem.

Předčasně ukončená NRP

ukončení péče o dítě v rodině náhradního rodiče, které tam bylo soudním rozhodnutím svěřeno. Jedná se o případy, kdy byl soudem dán návrh na zrušení této péče či soud rozhodl o zrušení této péče bez ohledu na to, kdo návrh podával. Nejedná se o ukončení NRP z důvodu návratu dítěte do původní rodiny.⁴

Revizní setkání

plánované setkání osob, které se podílely na daném případě zprostředkování NRP. Slouží k revizi a k následné reflexi pracovních postupů. Revizní setkání probíhá pod vedením facilitátora a má předem danou strukturu a obsah.

Zájemce o NRP

žadatel o zprostředkování NRP, který je zařazen příslušným krajským úřadem do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

³ Podrobněji viz podkapitola Kdy svolat revizní setkání? S. 11.

⁴ Podrobněji tamtéž.

1. Revizní setkání jako pracovní nástroj

Definice a cíle revizního setkání

Jedná se o plánované setkání osob, které se podílely na daném případě zprostředkování NRP. Slouží k revizi a k následné reflexi pracovních postupů. Revizní setkání probíhá pod vedením facilitátora a má předem danou strukturu a obsah.

Účelem revizního setkání **není hledání viníka**, ale **hledání takových řešení/postupů v procesech zprostředkování NRP, které umožní předcházet případům neúspěšného zprostředkování či předčasného ukončení NRP v budoucnu**.

Cílem revizního setkání není a priori ošetření emocí dítěte či zájemce o NRP / náhradního rodiče ani hledání aktuálních potřeb dětí či zájemce o NRP / náhradního rodiče či plánování dalších kroků k řešení jejich situace. Cílem rovněž není naplnění očekávání účastníků, která mohou přesahovat rámec revizního setkání. K tomuto účelu slouží jiná setkání, např. případové konference, individuální setkání se sociálním pracovníkem krajského úřadu či OÚ ORP, rozhovor s psychologem, individuální terapie, podání stížnosti.

Cíle revizního setkání

- chránit zájem dítěte a nahlédnout zprostředkování NRP jeho pohledem;
- umožnit výměnu informací mezi všemi zainteresovanými stranami podílejícími se na zprostředkování NRP v daném případě;
- bezpečným způsobem zrevidovat a reflektovat pracovní postupy při zprostředkování NRP;
- nastavit taková opatření, která přispějí k efektivitě spolupráce zainteresovaných stran v budoucnu;
- získat nástroj k prevenci vzniku obdobných případů.

Kdy svolat revizní setkání?

Revizní setkání je vhodné svolat v době **do jednoho roku** od ukončení seznamování zájemce s dítětem či ukončení pobytu dítěte v náhradní rodině. **Doba, kdy setkání svolat nejdříve, je individuální.**

- Jako vhodné se jeví revizní setkání svolat **nejdříve cca 1 měsíc od ukončení seznamování s dítětem / po ukončení pobytu dítěte v NRP**; a to z důvodu opadnutí prvotních emocí účastníků, získání většího nadhledu všech zúčastněných stran a následně jejich ochoty o dané situaci otevřeně hovořit;
- **nejpozději se doporučuje svolat revizní setkání v době do jednoho roku** od ukončení seznamování zájemce s dítětem / po ukončení pobytu dítěte v NRP; a to z důvodu zajištění validity získaných informací;
- vhodnost načasování svolání revizního setkání se odvíjí od doby, kdy se svolavatel o případu dozvěděl, důvodů, které vedly k předčasně ukončené NRP či neúspěšně zprostředkované NRP, a aktuální schopnosti účastníků o případu hovořit.

Revizní setkání se vztahuje na případy zprostředkované NRP orgány sociálně-právní ochrany dětí, kdy byl zájemce **odborně posouzen dle ZSPOD**; včetně případů umístění dítěte do rodiny zájemce, který si podal druhou či další žádost o zprostředkování NRP. Svolává se **v případech, kdy dítě je či bylo nahlášeno do všech forem NRP** (zejména osvojení a pěstounská péče); v případě předčasně ukončené pěstounské péče na přechodnou dobu se nejedná o klasické zprostředkování NRP, pokud je však tato forma NRP předčasně ukončena před uplynutím pominutí důvodů svěření dítěte do této péče, je i zde vhodné revizní setkání uspořádat.

Kategorie svolání revizního setkání

- A. V období **seznamování zájemce s dítětem**, v jehož průběhu zájemce o NRP odstoupil od svého úmyslu přijmout dítě do NRP, a to bez ohledu na to, zda je dítě umístěno v pobytovém zařízení či u pěstounů na přechodnou dobu.

Jedná se tedy o případy, kdy zájemci bylo doručeno písemné oznámení příslušného krajského úřadu o tom, že byl vytipován stát se vhodným osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto krajským úřadem, do rozhodnutí příslušného soudu o svěření dítěte do NRP (jakéhokoliv, včetně předběžných opatření), a sice **za předpokladu osobního kontaktu zájemce s dítětem, kdy účel návštěvy byl dítěti znám**.⁵

⁵ § 24 odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Ukončení zprostředkování NRP v tomto období pojmenováváme pro účely této publikace jako **neúspěšné zprostředkování NRP**.

V praxi se může jednat o tyto případy, kdy revizní setkání uspořádat:

- Kontakt dítěte se zájemcem o NRP mohl být jednorázový i opakovaný. Důvod ke svolání revizního setkání je ten, že dítěti kontakt přinesl zkušenost „odmítnutí“, tzn. dítě vědělo, či se s ohledem na okolnosti mohlo domnívat, že se jedná o zájemce o NRP, a ten:
  - po osobním kontaktu s dítětem ve lhůtě 30, případně 60 dnů od doručení písemného oznámení krajského úřadu odstoupil od záměru přijmout dítě do NRP, bez ohledu na to, zda již podal návrh soudu na svěřeni dítěte do jeho péče, či nikoliv;
  - po osobním kontaktu s dítětem podal návrh na svěřeni dítěte do péče, ale z nějakého důvodu (může to být i negativní postoj či chování dítěte) si svůj záměr rozmyslel a návrh vzal zpět (může se jednat i o dobu několika týdnů či měsíců od doručení oznámení krajského úřadu), případně soud jeho návrhu nevyhověl.

Nejedná se o však o tyto případy:

- Zájemce byl vytipován pro dítě a následně byl seznámen s informacemi o dítěti na krajském úřadu či jiném místě (dle zvyklostí a potřeb daného pracoviště) a na základě nich odmítl dále pokračovat ve zprostředkování NRP, tzn. dítě nikdy nenavštívil, fyzicky se s ním nesetkal.
- Jednalo se o první kontakt dítěte se zájemcem, ale tento kontakt proběhl tzv. zpozzdálí, bez navázání přímého kontaktu zájemce s dítětem, např. dítě bylo ve skupině dalších dětí, a ačkoliv mohlo dojít k navázání kontaktu, dítě nemělo informace o tom, že se jedná o návštěvu zájemce o NRP a ani se to s ohledem na okolnosti nemělo důvod domnívat.

B. V období **prvních dvou let** pobytu dítěte v rodině náhradního rodiče, které tam bylo soudním rozhodnutím svěřeno. Jedná se o případy, kdy byl soudu dán návrh na zrušení této péče či soud rozhodl o zrušení této péče bez ohledu na to, kdo návrh podával.

Ukončení péče o dítě v tomto období pojmenováváme pro účely této publikace jako **předčasně ukončená NRP před 18. rokem věku dítěte**.

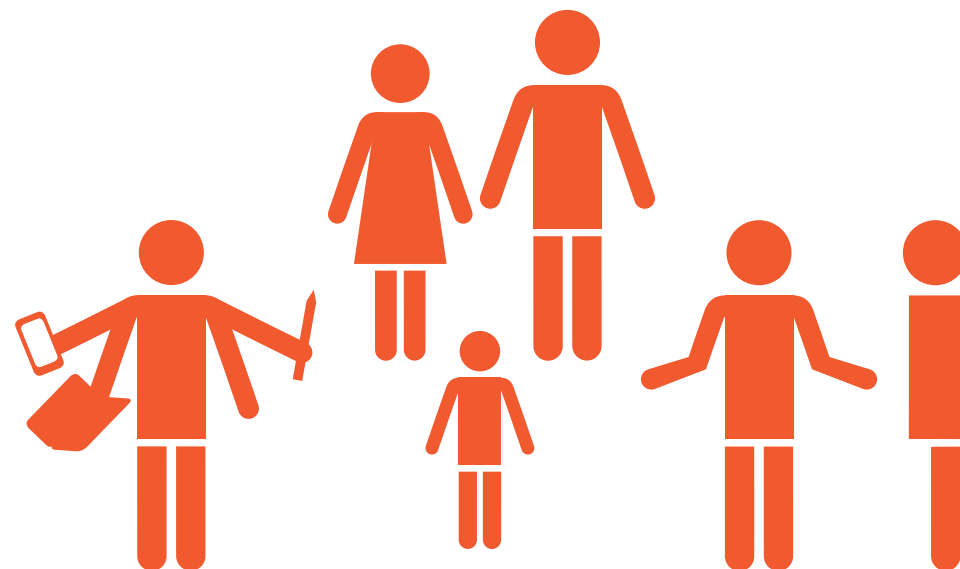
Nejedná se o případy ukončení této péče z důvodu návratu dítěte do původní rodiny.

V odůvodněných případech je možné revizní setkání svolat i v období, kdy uběhly více než dva roky pobytu dítěte v rodině, u předčasně ukončené NRP před 18. rokem věku dítěte.

Před svoláním revizního setkání v těchto případech je však nutné individuálně vyhodnotit účelnost revizního setkání a brát zřetel na následující skutečnosti:

- S ohledem na uplynutý čas lze předpokládat, že se budou hůře zpětně revidovat pracovní postupy, protože nebude možné některé informace již dohledat či ověřit i s ohledem na vyšší pravděpodobnost výměny pracovníků na pracovních pozicích majících vztah k případu.
- Jakmile uběhnou více než dva roky od svěřeni dítěte do rodiny, přibývá vlivů způsobujících předčasně ukončení NRP, které vyplývají z běhu života dítěte i náhradního rodiče (např. rozvod náhradních rodičů, úmrtí náhradního rodiče, změna zdravotního stavu dítěte či náhradního rodiče apod.).
- Struktura revizního setkání je prioritně nastavena na případy uvedené v bodech „A“ a „B“, a bude ji tudíž nutné upravit.

Přes výše uvedené skutečnosti je vhodné revizní setkání i v těchto případech svolat. Až praxe může ukázat jejich opodstatnění.

2. Příprava revizního setkání

Revizní setkání zpravidla **svolává pracovník krajského úřadu**, v jehož evidenci dítě je či bylo vedeno.

Příslušnost ke svolání revizního setkání u předčasně ukončené NRP dítěte, které bylo svěřeno zájemcům o NRP do jiného kraje, kde má t. č. dítě trvalé bydliště, **má krajský úřad, v jehož evidenci je t. č. dítě evidováno.**

Podnět krajskému úřadu na svolání revizního setkání může dát kdokoliv ze zainteresovaných stran, kdo se o případu dozvěděl (např. pracovník OÚ ORP dítěte, pracovník OÚ ORP zájemce, pracovník doprovázející organizace, pracovník jiného krajského úřadu apod.).

Za účasti jakých osob je možné revizní setkání svolat

- svolavatel;
- pracovník krajského úřadu, v případě, že není svolavatelem revizního setkání;
- zájemce o NRP / náhradní rodič, případně jeho zástupce:
  - Pokud zájemce o NRP / náhradní rodič svou účast odmítne, bude svolavatelem zvolen tzv. zástupce⁵, tzn. osoba, která se zájemcem o NRP / náhradním rodičem o situaci hovořila (výčet možných osob plnících roli zástupce viz kapitola 3. Účastníci revizního setkání a jejich kompetence).
  - V případech, kdy by bylo ohroženo psychické bezpečí zájemce o NRP / náhradního rodiče, je možné svolavatelem vyhodnotit jeho přítomnost na setkání jako pro něj nevhodnou a toto s ním projednat; konečné rozhodnutí o účasti je však na zájemci o NRP / náhradním rodiči.
- dítě v doprovodu podpůrné osoby, případně zástupce dítěte:
  - K účasti dítěte staršího 12 let je možné přistoupit až na základě rozhovoru s dítětem (viz dále) a po zvážení všech skutečností, tj. psychického bezpečí dítěte, jeho rozumové vyspělosti, aktuálního psychického stavu.
  - Pokud bude účast dítěte svolavatelem vyhodnocena s ohledem na výše uvedené jako nevhodná, bude se revizního setkání za dítě účastnit tzv. zástupce, tzn. osoba, která s dítětem hovořila (výčet možných osob plnících roli zástupce viz kapitola 3. Účastníci revizního setkání a jejich kompetence).

⁵ Zástupcem není myšlena podpůrná osoba hájící zájem účastníka, ale osoba, která je nositelem informací o případu získaných rozhovorem s účastníkem (více viz kapitola 3. Účastníci revizního setkání a jejich kompetence).

- pracovník OÚ ORP příslušný dle trvalého bydliště dítěte v době, kdy byla dítěti zprostředkována NRP; případně pracovník OÚ ORP příslušný dle trvalého bydliště dítěte v době konání revizního setkání;
- pěstoun na přechodnou dobu či jeho doprovázející pracovník / pracovník pobytového zařízení, odkud bylo dítě do NRP svěřeno.

Jen tak se dá očekávat výměna dostatečného množství informací z různých zdrojů jako předpoklad výstupu revizního setkání v podobě určitého závěru či doporučení.

Při svolávání účastníků revizního setkání je třeba dát přednost těm osobám, jež byly přímo v případě angažované, byly osobně v kontaktu s dítětem či zájemcem o NRP / náhradním rodičem a které případ znají.

K přípravě na revizní setkání patří též povinnost účastníků, a to včetně svolavatele, si bezprostředně před konáním revizního setkání **nastudovat spisovou dokumentaci dítěte / zájemce o NRP**, jež byla jejich institucí vedena. U zvláště složitých případů lze tuto dokumentaci přivést s sebou na revizní setkání, ale bez možnosti nahlédnutí u dalších účastníků setkání, pouze za účelem podání přesných informací. **Tato povinnost se nevztahuje na facilitátora, zájemce / náhradního rodiče, na dítě a jeho podpůrnou osobu, zástupce dítěte či zájemce / náhradního rodiče (v případě, že se jedná o osobu mimo oblast SPOD)**. Je třeba, aby byl facilitátor svolavatelem ústně předem **stručně** informován, o jaký případ se jedná (postačí telefonicky).

Vlastní příprava revizního setkání

Je na zvážení svolavatele a na domluvě účastníků, kde se setkání uskuteční (např. prostory krajského úřadu, OÚ ORP, doprovázející organizace).

Maximální počet účastníků by neměl přesáhnout 12 osob, včetně osoby facilitátora.

Svolat revizní setkání postačí telefonicky, případně e-mailem (bez uvedení osobních údajů dítěte, zájemce / náhradního rodiče). Není třeba vytvořit písemnou pozvánku.

Všichni účastníci setkání (včetně zájemce / náhradního rodiče / dítěte staršího 12 let) by měli být svolavatelem ústně či písemně předem seznámeni s tím, co to je revizní setkání a z jakého důvodu se svolává, jaký je jeho obecný cíl, jaká je jeho předpokládaná délka a které osoby z jakých institucí a z jakého titulu se ho budou účastnit, včetně zajištění přítomnosti osoby facilitátora.

Pozvání pak musí obsahovat i místo a čas začátku a předpokládaného konce konání revizního setkání.

Na vlastní setkání je nutné připravit poučení o mlčenlivosti spojené s prezenční listinou (viz příloha).

Z dalšího vybavení je vhodné mít připravený flipchart s papírovým blokem, fixy, sklenice s vodou. Je možné předepsat na arch flipchartu obsahovou strukturu setkání – viz níže.

Rozhovor s dítětem před revizním setkáním

Před konáním revizního setkání je třeba zjistit, zda s dítětem tuto situaci již někdo reflektoval a jak dítě nastalé situaci rozumělo.

Pokud tato reflexe již proběhla, je vhodné vycházet z dostupných informací a rozhovor s dítětem není třeba pro účely revizního setkání opakovat.

V případech, kdy není možné získat záznam o jednání s dítětem, nebo rozhovor, který byl s dítětem v minulosti veden, nezachytil témata relevantní účelu revizního setkání, je doporučeno rozhovor s dítětem uskutečnit – viz níže.

Pro vyhodnocení potřebnosti rozhovoru s dítětem pro účely revizního setkání je třeba zvážit:

- dobu, která uplynula od události předčasně ukončené NRP / neúspěšné realizace NRP;
- věk dítěte v době události (lze již od věku 5 let, individuálně i nižšího), jeho rozumovou vyspělost a aktuální psychický stav.

Pokud dítě nebude na dané téma ochotné hovořit, je nutné na toto brát zřetel. V tomto případě je třeba před konáním revizního setkání zjistit co nejvíce informací z dostupných zdrojů a od osob z okolí dítěte a současně zvážit účast těchto osob na revizním setkání.

S dítětem by měla optimálně hovořit osoba, která je dítěti známá a má jeho důvěru. Tato osoba se pak bude účastnit revizního setkání v roli zástupce dítěte ve smyslu nositele informací. Touto osobou může být např. sociální pracovník OÚ ORP, zaměstnanec pobytového zařízení, stávající náhradní rodič či pěstoun na přechodnou dobu, psycholog krajského úřadu, terapeut, pracovník doprovázející organizace atd.

Níže uvedená doporučení a obsah rozhovoru lze využít i v situacích, kdy se neplánuje revizní setkání svolat.

Doporučení k vedení rozhovoru s dítětem

S dítětem je důležité vést v případě neúspěšného zprostředkování či předčasného ukončení NRP rozhovor. Také dítě potřebuje mít informace a možnost tomu, co se stalo, porozumět.

S ohledem na citlivost probíraného tématu a zamezení případné další traumatizaci dítěte je při rozhovoru s dítětem nutné respektovat následující rámcová doporučení:

- Před samotným zahájením rozhovoru je třeba zvolit vhodné místo a čas; místo přitom musí nabízet dostatek soukromí, mělo by být citově neutrální, tedy nemělo by se jednat o místo, které slouží dítěti např. jako jeho ložnice.
- Je třeba mít vyčleněný dostatek času s ohledem na potřebu vytvoření atmosféry bezpečí a citlivého ukončení rozhovoru; rovněž není vhodné vést rozhovor v době, kdy je dítě rozrušené, unavené, hladové (např. před obědem atd.).
- Při samotném vedení rozhovoru je nezbytné respektovat dítě jako takové, ochotu dítěte se na dané téma v daný okamžik s dospělým bavit, případně záměr dítěte rozhovor ukončit.
- U menších dětí je vhodné vést rozhovor např. při hře, neboť zejména u dětí se projevuje jejich přirozená reakce zakomponovat těžko pochopitelnou situaci do hry.
- Hovor je třeba přizpůsobit potřebám a tempu dítěte; dítěti je nutné poskytnout potřebný čas k vyjádření; nelze opomenout vliv úrovně řeči a jazyka – i dítěti s bohatou slovní zásobou se stává, že své myšlenky nedokáže vyjádřit přesně (ostatně vyjádřit slovy to, co cítí ve svém nitru, bývá mnohdy velmi složité i pro dospělé).
- V průběhu rozhovoru je důležité neslibovat to, co není možné dodržet, být empatický a naslouchat.
- Je také možné, má-li dítě tuto potřebu, vymyslet s ním nějaký závěrečný rituál, který mu usnadní truchlení, např. namalovat obrázek určený pro zájemce / náhradního rodiče, který lze odeslat či ho dát na nějaké místo (např. pod kámen v lese); uložit fotky do krabice atd.
- Při rozhovoru je třeba sledovat emoce dítěte – nebát se jejich projevů a adekvátně situaci na ně reagovat; v případě vyhodnocení reakce dítěte jako nepřiměřené dané situaci je nutné vyhledat další odbornou pomoc a nenechat dítě o samotě.

Obsah rozhovoru s dítětem

Navrhovaný obsah rozhovoru s dítětem, které bylo v osobním kontaktu se zájemcem o NRP:

- Pro účely revizního setkání je namísto zjistit, jak dítě dané situaci rozumělo, jak ji vnímalo a jak ji popisuje, respektive jak na ni vzpomíná.
- Dále se vyptat, jak dítě vnímalo návštěvu zájemce, zda ho něco zarazilo či překvapilo v chování dospělých, zda by si přálo v návštěvách pokračovat, zda by chtělo zájemci o NRP něco vzkázat.
- Je vhodné poskytnout dítěti prostor zeptat se na to, co ho zajímá, a zodpovědět mu jeho dotazy.
- V případě, kdy je patrné, že kontakt se zájemcem o NRP nebude dále probíhat, je třeba dítěti vysvětlit, že návštěvy pokračovat nebudou a že to není jeho vina, případně nastínit další postup a plány (např. hledání jiné rodiny).

Navrhovaný obsah rozhovoru s dítětem, které se vrátilo z náhradní rodinné péče:

- Pro účely revizního setkání je namísto zjistit, jak dítě dané situaci rozumělo, jak ji vnímalo a jak ji popisuje, respektive jak na ni vzpomíná.
- Je třeba zjistit, zda s dítětem náhradní rodiče hovořili a vysvětlili mu situaci; zda by si přálo vidat náhradní rodiče či někoho jiného z blízkého okolí, případně zda by chtělo náhradním rodičům něco vzkázat.
- Je vhodné poskytnout dítěti prostor zeptat se na to, co ho zajímá, a zodpovědět mu jeho dotazy.
- V případě, kdy je patrné, že kontakt s náhradními rodiči nebude dále probíhat, je třeba dítěti vysvětlit, že návštěvy pokračovat nebudou a že to není jeho vina, případně nastínit další postup a plány (např. hledání jiné rodiny).

Zejména pokud dítě není ochotné o situaci opakovaně/dlouhodobě hovořit či jeho chování a reakce nejsou přílehlavé situaci, je nutné zvážit potřebu vyhledání odborníka (psycholog, psychoterapeut).

V případě dětí, které se vrací zpět z náhradní rodinné péče, kde pobývaly řadu týdnů až měsíců, je taková péče nezbytná, byť přímo či nepřímo signalizují, že pomoc nepotřebují.

Rozhovor se zájemcem / náhradním rodičem před revizním setkáním

Pokud se zájemce o NRP / náhradní rodič odmítne revizního setkání zúčastnit, je třeba zjistit jeho postoj k nastalé situaci.

Pokud již rozhovor na dané téma veden byl, samozřejmě jej není nutné pro účely revizního setkání opakovat.

Rozhovor by měla vést se zájemcem o NRP / náhradním rodičem osoba, která se případně bude účastnit revizního setkání jako zástupce zájemce o NRP / náhradního rodiče.

Níže uvedený obsah rozhovorů lze využít i v situacích, kdy se revizní setkání neplánuje svolat.

Obsah rozhovoru se zájemcem o NRP

Doporučený obsah rozhovoru se zájemcem o NRP:

- popis nastalé situace a co ho vedlo se takto rozhodnout;
- kolikrát byl zájemce s dítětem v kontaktu a jakou formou tento kontakt probíhal (telefonicky, e-mail, Facebook, návštěva v zařízení, návštěva v rodině apod.); průběh návštěv s dítětem a jeho vývoj; zda byl při návštěvách s dítětem sám či jim byla přítomna i jiná osoba; zda bylo dítě v jeho domácnosti a jak dlouho tato návštěva trvala; jak na kontakt s dítětem reagovalo zájemcovo okolí (zejména děti v rodině);
- zda má zájemce či jiné osoby z jeho okolí nějaké osobní věci dítěte, včetně jeho fotografií v mobilu apod. – v případě kladné odpovědi předání informace, jak nimi následně naložit, tzn. komu osobní věci dítěte, dokumenty či fotografie předat;
- zda údaje o dítěti, které dostal na krajském úřadě, byly dostatečné a relevantní; zda mu v obdržených informacích o dítěti něco nechybělo, zda při seznamování s dítětem potřeboval něco, čeho se mu nedostalo, a jak seznamování proběhlo;
- jak se mu dařilo komunikovat se všemi zúčastněnými stranami (např. s pobytočným zařízením, kde bylo dítě umístěno, nebo s pěstounem na přechodnou dobu, s pracovníkem krajského úřadu, s pracovníkem OÚ ORP, případně s dalšími osobami);
- zda má nadále zájem zůstat v evidenci osob vhodných stát se osvojiteli/pěstouny;
- po jak dlouhé době je možné pokračovat ve zprostředkování NRP a pro tyto účely ověřit aktuální životní situaci zájemce o NRP; případně předání dalších informací souvisejících s jeho setrváním v evidenci žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské

péče či s vyřazením z ní (např. změna v možnostech, jaké dítě a s jakými potřebami může zájemce přijmout);

- jaké další vzdělávací potřeby se u zájemce objevily, pokud nadále uvažuje o přijetí jiného dítěte;
- je vhodné poskytnout prostor zeptat se na to, co ho zajímá, a zodpovědět jeho dotazy.

Obsah rozhovoru s náhradním rodičem

Doporučený obsah rozhovoru s náhradním rodičem:

- popis nastalé situace;
- zda údaje o dítěti, které dostal na krajském úřadě, byly dostatečné a relevantní; zda mu v dodaných informacích o dítěti něco chybělo;
- zda při seznamování s dítětem něco potřeboval, ale nedostalo se mu toho;
- jak se mu dařilo komunikovat se všemi zúčastněnými stranami;
- jaké byly počátky pobytu dítěte v rodině;
- jak přijalo okolí náhradního rodiče přijaté dítě (zejména děti v rodině již vyrůstající);
- zda potřeboval v průběhu NRP nějakou podporu či službu, které se mu nedostalo;
- kdy byl naposledy s dítětem v kontaktu a jakou formou tento kontakt probíhal (telefonicky, e-mail, pobyt v rodině, Facebook apod.);
- zda nadále chce být on či někdo z jeho okolí v kontaktu s dítětem, v jaké formě a zda už tento kontakt probíhá;
- zda má náhradní rodič či jeho okolí osobní věci dítěte (tzn. oblečení, fotografie, hračky apod.) a jak s nimi následně naloží; tzn. komu osobní věci dítěte, dokumenty či fotografie předat;
- je vhodné poskytnout náhradnímu rodiči prostor zeptat se na to, co ho zajímá, a zodpovědět jeho dotazy.

3. Účastníci revizního setkání a jejich kompetence

Svolavatel

- zpravidla je jím pracovník krajského úřadu;
- svolává revizní setkání a má na starosti jeho organizaci a pořízení zápisu ze setkání, případně zápisem pověří jinou osobu.

Facilitátor⁷

- přítomnost facilitátora se pro samotné svolání revizního setkání jeví jako zcela klíčová;
- jeho úkolem je posouvání diskuze v čase, dodržení 2 hodin délky, zajištění, aby se všichni účastníci mohli vyjádřit (tzn. každý by měl dostat slovo);
- je nutné, aby osoba facilitátora byla nezávislá a nepodílela se na zprostředkování NRP, která je předmětem revizního setkání, ani v ní jiným způsobem nefigurovala.

Pracovník krajského úřadu

- zpravidla svolává revizní setkání;
- je na uvážení krajského úřadu, jakou agendu NRP na daném úřadu bude mít na starosti. Jako logické řešení se jeví pracovník, který má v kompetenci evidenci dětí, jimž má být zprostředkováno osvojení nebo pěstounská péče.

Pracovník OÚ ORP dítěte

- hájí zájmy dítěte;
- jedná se o pracovníka OÚ ORP, který měl v době zprostředkování NRP dítě v evidenci, či o pracovníka OÚ ORP příslušného dítěti v době, kdy se NRP rušila, případně je možná účast obou pracovníků;
- v případě, že se revizního setkání účastní dítě starší 12 let, pracovník OÚ ORP t. č. příslušný dítěti přebírá roli zástupce dítěte v situaci jeho předčasného odchodu ze setkání a následně ho informuje o závěru setkání.

Dítě v doprovodu podpůrné osoby

- jako možná se jeví přítomnost dítěte staršího 12 let; a to po zvážení jeho psychického bezpečí, rozumové vyspělosti a aktuálního psychického stavu;

⁷ Není možné osobu facilitátora zaměnit s osobou moderátora; k facilitaci revizního setkání je nutné mít odpovídající vzdělání a facilitiční zkušenost; jen tak je možné zajistit bezpečí všech účastníků.

- pokud je dítě přítomno reviznímu setkání, musí být v doprovodu podpůrné osoby, která mu bude v průběhu setkání psychickou oporou;
- v případě, že se dítě nebude chtít revizního setkání dále účastnit, může v jeho průběhu v doprovodu podpůrné osoby odejít; tato možnost by měla být dítěti sdělena již před konáním revizního setkání.

Zástupce dítěte

- nositel informací / znalec postoje dítěte v případě jeho neúčasti; ten, kdo s dítětem o nastalé situaci před setkáním hovořil a má nejvíce informací z pohledu dítěte;
- může to být pracovník OÚ ORP dítěte, pracovník pobytového zařízení (vychovatel, sociální pracovník), pěstoun na přechodnou dobu, náhradní rodič či pracovník doprovázející organizace či jiná osoba, ke které má dítě důvěru (např. terapeut).

Zájemce o NRP / náhradní rodič

- s výjimkou případů, kdy svou účast na revizním setkání odmítne;
- v případě potřeby, např. je-li setkání zájemce o NRP / náhradní rodič účasten jako jednotlivec, je možné přizvat podpůrnou osobu, která bude zájemci o NRP / náhradnímu rodiči psychickou oporou.

Zástupce zájemce o NRP / náhradního rodiče

- nositel informací / znalec postoje zájemce o NRP / náhradního rodiče v případě jeho neúčasti; ten, kdo se zájemcem o NRP či náhradním rodičem o nastalé situaci před konáním setkání hovořil (např. posuzující psycholog, pracovník doprovázející organizace, pracovník OÚ ORP zájemce, pracovník krajského úřadu);
- je vhodné, aby zástupce po konání revizního setkání zájemce o NRP / náhradního rodiče o jeho závěrech informoval, pokud o to ten projeví zájem.

Další osoby, které se podílely na zprostředkování NRP a jejichž přítomnost by byla přínosem revizního setkání

- odvíjí se od úvahy pracovníka, který revizní setkání svolává;
- těmito osobami mohou být např. posuzující psycholog, další pracovník krajského úřadu, který nebude svolavatelem, lektor přípravy, pracovník OÚ ORP příslušný dle bydliště zájemce, pracovník doprovázející organizace, a to i budoucí, pokud byla spolupráce navázaná už v této fázi, zástupce pobytového zařízení, kam bylo svěřeno dítě, pěstoun na přechodnou dobu, stávající náhradní rodič.

4. Obsahová struktura a průběh revizního setkání

Délka revizního setkání by neměla přesáhnout dvě hodiny.

Obsahová struktura revizního setkání je pevně daná. Nelze ji v průběhu měnit z důvodu, aby nedocházelo k záměně s jiným nástrojem sociální práce a aby byl naplněn cíl revizního setkání. **K jednotlivým projednaným bodům by měli dostat prostor vyjádřit se všichni účastníci.**

Je nutné před začátkem setkání **podepsat prezenční listinu s poučením o mlčenlivosti** (včetně osoby facilitátora). Zároveň je vhodné, aby každý účastník měl před sebou jmenovku se svým jménem a se svou rolí na setkání či s názvem instituce, kterou zastupuje.

Průběh revizního setkání krok za krokem

1. Přivítání, vysvětlení důvodu setkání (zajišťuje facilitátor)

2. Představení účastníků

3. Rekapitulace případu prostřednictvím krajského pracovníka; u předčasně ukončené NRP je možné, aby případ zrekapituloval pracovník OÚ ORP dítěte, který může oproti pracovníkovi krajského úřadu disponovat výhodou bezprostředních aktuálních informací o dítěti.

Představení by mělo být stručné:

- neúspěšné zprostředkování NRP: v jaké fázi a za jakých okolností byl proces zprostředkování přerušeno (*facilitátor může vyzvat ostatní účastníky k doplnění informací*);
- předčasně ukončená NRP: v kolika letech dítě přišlo do náhradní rodiny, po jak dlouhé době a za jakých okolností byla NRP ukončena (*facilitátor může vyzvat ostatní účastníky k doplnění informací*).

4. Body k projednání (*body je možné mít napsané na archu flipchartu; je na zvážení facilitátora, průběhu setkání a potřebách účastníků, zda zodpovědět všechny navrhované otázky pod jednotlivými body, je však nutné neopomenout žádný z bodů*):

Průběh zprostředkování NRP, tzn. samotný výběr rodiny pro konkrétní dítě:

- Byl čas pro zprostředkování NRP z hlediska situace dítěte a jeho rodiny vhodně naplánován? Odpovídaly závěra výstupy z odborného posouzení zájemce skutečným předpokladům na straně zájemce? Dalo se provedeným odborným posouzením předejít dané situaci?

- Byl výběr rodiny pro konkrétní dítě přiléhavý? Jaké rizikové momenty párování obsahovalo – ze strany dítěte i ze strany budoucího náhradního rodiče?
- Byly informace o dítěti v době zprostředkování pro úspěšnou realizaci NRP dostačující? Pokud ne, jakými informacemi by bylo žádoucí t. č. disponovat?
- Byly informace o zájemci v době zprostředkování pro úspěšnou realizaci NRP dostačující? Pokud ne, jakými informacemi by bylo žádoucí t. č. disponovat?

→ Průběh seznamování dítěte s náhradní rodinou:

- Jaký byl průběh seznamování dítěte s novou náhradní rodinou? Byl určen konkrétní pracovník, který byl v procesu seznamování klíčový či byl jeho koordinátorem? Jak bylo seznamování dítěte s náhradní rodinou dlouhé? Byla již v tomto období zřejmá určitá rizika? Jak se s těmito riziky pracovalo?
- Jak bylo dítě připraveno na přechod do náhradní rodiny? Existoval plán přechodu dítěte?
- Jak byla na příchod dítěte připravena náhradní rodina a její členové?

→ Adaptace dítěte v rodině:

- Dostalo se dítěti v tomto období nějaké podpory? Pokud ne, lze zpětně říci, že by bylo žádoucí dítěti určitou formu podpory poskytnout? Jakou?
- Dostalo se utvořené náhradní rodině v průběhu výkonu NRP nějaké podpory? Lze zpětně říci, že byla poskytnutá podpora dostatečná? Pokud ne, jakou formu podpory by bylo žádoucí rodině poskytnout?

→ Komunikace v týmu:

- Jak probíhala komunikace v týmu, tzn. mezi zainteresovanými stranami, které se na zprostředkování podílely, a to v době od zprostředkování NRP po odchod dítěte z rodiny?

→ Další skutečnosti:

- Byly známy jiné rizikové faktory? Jaké? Jak se mohlo těmto faktorům předejít?

→ Analýza zjištěných skutečností:

- Co z řečeného vplynulo pro systémové doporučení?

Facilitátor by měl zpětně zrekapitulovat názvy předchozích bodů a vždy se zeptat skupiny, zda je v tomto bodě možné do příště učinit nějakou nápravu či systémové doporučení.

→ Doporučení pro budoucnost:

- Je třeba formulovat doporučení dvojího charakteru:

A. doporučení pro konkrétně řešený případ, např. konání případové konference k ošetření potřeb dítěte, supervize pracovníků atd.;

- B. doporučení obecná, preventivního charakteru, aby se obdobné případy neopakovaly, např. nastavení pracovních postupů, zaznamenání určitých rizik, ke kterým by mělo být v obdobných případech přihlíženo.

U předčasně ukončené NRP bude postup obdobný – viz výše, pouze bude kladen větší důraz na pobyt dítěte v rodině a na skutečnost, jaká podpora náhradnímu rodiči či dítěti chyběla.

5. Rozloučení a závěr

V případě, že se nestihnou probrat výše zmíněné body v rámci dvou hodin, je možné revizní setkání svolat opakovaně.

5. Zápis z revizního setkání

Z revizního setkání je svolavatelem, případně jím pověřenou osobou, zpracován zápis. Ten by měl být stručný (viz příloha) a obsahovat závěry a doporučení pro konkrétní případ i systémová doporučení preventivního charakteru.

Zápis by měl být založen do spisové dokumentace dítěte; případně zájemce o NRP / náhradního rodiče (v případě jejich účasti na revizním setkání). Pokud ze zápisu vyplynou doporučení ke konkrétnímu případu, je třeba stanovit datum splnění úkolu, a kdo za něj zodpovídá.

Zároveň je vhodné zápisy evidovat v anonymizované podobě pro účely vypracování metodických postupů a revize splnění zadaných úkolů.

Kopii zápisu by měli obdržet všichni účastníci přítomní na revizním setkání, včetně zájemce o NRP / náhradního rodiče a zástupce dítěte. Úkolem zástupce dítěte je dítě s ohledem na relevantnost informací a jeho rozumovou vyspělost se zápisem seznámit, pokud se dítě setkání zúčastnilo.

6. Pilotní ověřování revizních setkání

Revizní setkání byla v předkládané podobě předmětem pilotního ověření, které probíhalo v šesti krajích ČR v období od října 2018 do ledna 2019.

Celkem bylo během této doby uspořádáno osm revizních setkání s počtem 67 účastníků, zahrnujícím všechny osoby uvedené v doporučeném složení⁸, včetně 7 zástupců z řad zájemců o náhradní rodinnou péči a pěstounů na přechodnou dobu.

Většina případů, k nimž byla revizní setkání svolána, se vztahovala k případům končícím neúspěchem již ve fázi seznamování zájemce s dítětem, pouze v jednom případě se jednalo o revizní setkání svolané k předčasnému ukončení náhradní rodinné péče po svěření dítěte do rodiny.

V rámci evaluace byla od všech účastníků revizních setkání zjišťována zpětná vazba týkající se reflektované užitečnosti revizního setkání, přínosu facilitace a ukotvení revizních setkání v nástrojích pracovníků SPOD.

Užitečnost revizního setkání byla přiznána celými sto procenty účastníků, mimoto pro ukotvení revizních setkání v nástrojích pracovníků sociálně-právní ochrany dětí se vyslovila naprostá většina účastníků, a sice 63 osob, přičemž u zbývajících čtyř účastníků se jednalo o vyslovení požadavku na volitelnost v užití tohoto nástroje, nikoliv o odmítnutí nástroje jako takového.

Facilitaci revizního setkání vnímalo jako potřebnou až 66 účastníků revizních setkání, kteří jako nesporné pozitivum uváděli zejména nestrannost spojenou se schopností udržet nadhled a zachovat objektivitu, vytvoření klidné atmosféry, vyvážené zapojení všech účastníků a v neposlední řadě vhodné strukturování situace a dodržení časového rámce.

V připomínkách účastníků revizních setkání se objevilo téma přizvání zájemců o náhradní rodinnou péči / náhradních rodičů a samotného dítěte, a sice s ohledem na zajištění bezpečí, které jsou reflektovány v možnosti přizvání zástupců těchto osob.

Za bezesporu pozitivní lze vnímat rovněž to, jak vyplývá ze záznamů i z evaluace facilitátorů, že revizní setkání vedla v řadě případů jak k doporučením na konkrétní rovině, tedy vztahujícím se k danému případu, tak k doporučením v rovině obecné, vztahujícím se k samotným procesům.

⁸ Více viz kapitola 3. Účastníci revizního setkání a jejich kompetence.

7. Závěrečná doporučení

Pomocná evidence

Z důvodu zpřesnění počtu případů dětí, u kterých bylo předčasně ukončeno zprostředkování NRP, se jeví jako vhodné, aby krajské úřady vedly pomocnou evidenci případů dětí, u nichž bylo ukončeno seznamování zájemce o NRP s dítětem po vydání písemného oznámení krajského úřadu o tom, že zájemce byl vytipován jako vhodný stát se náhradním rodičem⁹, byť statistický výkaz MPSV za daný rok toto nesleduje.

Spolupráce mezi krajskými úřady

Doporučuje se prohloubit mezikrajevovou spolupráci v případech předčasně ukončené NRP před 18. rokem věku dítěte, pokud je dítěti vytipována náhradní rodina z evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče z jiného krajského úřadu, než je vedené dítě. V těchto případech je dítě nahlášeno do evidence dětí krajského úřadu, v jehož obvodu má náhradní rodič trvalé bydliště a který případně řeší následné umístění dítěte do NRP. Krajský úřad, v jehož evidenci bylo dítě původně evidováno, však již zpravidla nemá zpětné informace o tom, že NRP byla u tohoto dítěte předčasně ukončena.

Úprava statistického výkazu ke sledování dat o NRP

Doporučuje se ve statistickém výkazu MPSV¹⁰ oddělit čísla vypovídající o předčasně ukončené NRP. Toho času jsou čísla vedena za pěstounskou péčí celkem (bez ohledu na formu), tzn. vykazuje se jedno číslo předčasně ukončené pěstounské péče. Tedy případy, kdy nedošlo ke zprostředkování NRP, tj. většinou příbuzenská pěstounská péče, spolu s případy, kdy byli zájemci odborně posouzeni a došlo ke zprostředkování NRP. V rámci projektové aktivity byl již podán návrh na toto rozlišení. V případě osvojení není vedena evidence vůbec. Bylo by vhodné u dětí nahlášených do evidence dětí krajského úřadu vytvořit i pomocnou evidenci dětí, které byly osvojeny a ocitly se v evidenci dětí systému SPOD z důvodu umístění mimo svou rodinu. Jen budeme-li mít přesné informace o předčasně ukončené NRP před 18. rokem věku dítěte, může systém nastavit účinná legislativní a metodická opatření.

Systémová doporučení

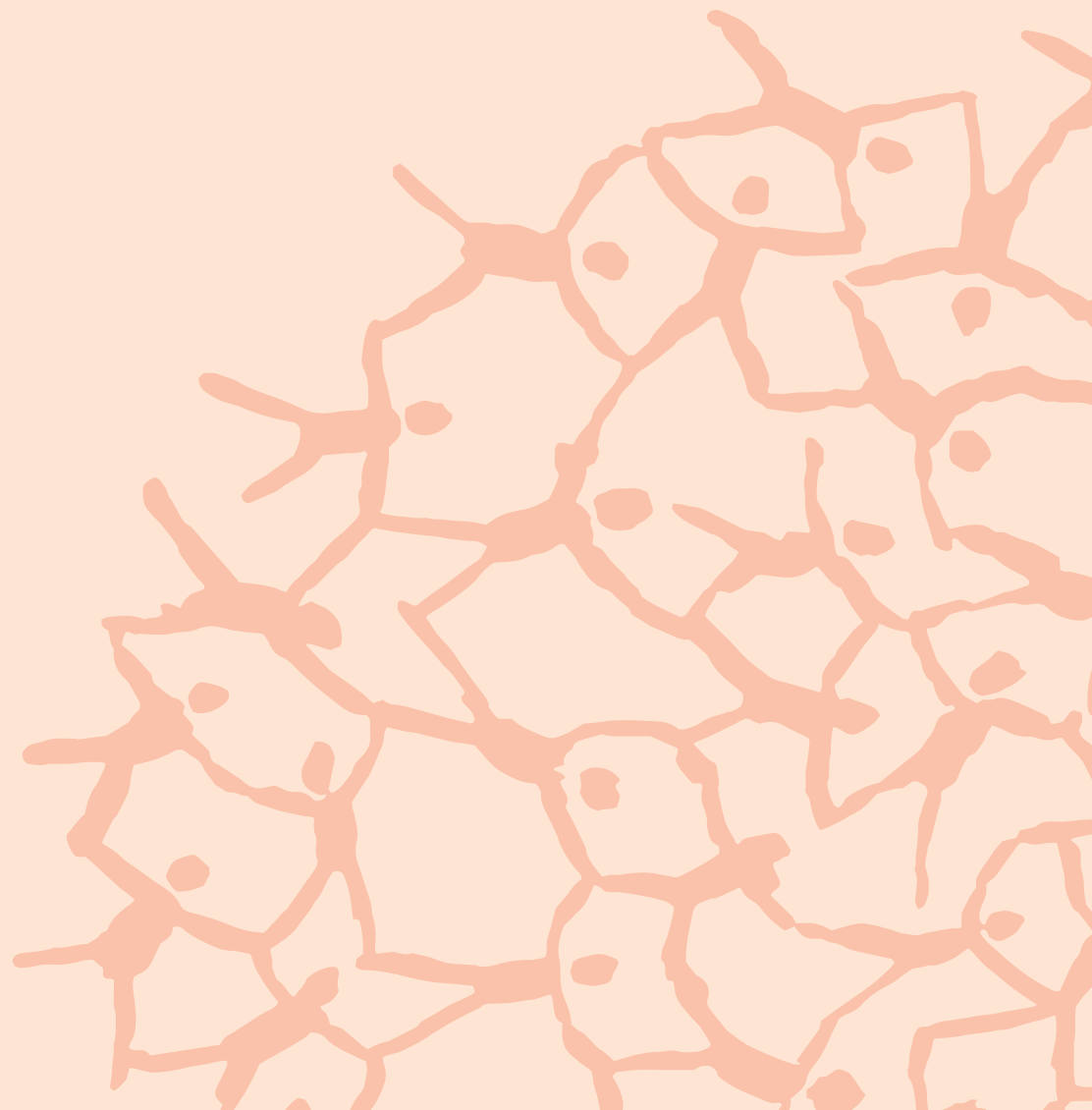
Po proběhlém revizním setkání by bylo vhodné, aby zprávu z revizního setkání krajský úřad postoupil v anonymizované podobě MPSV. To by mělo tyto zprávy evidovat a průběžně vyhodnocovat za účelem provedení systémových změn. Rovněž je ke zvážení, zda by na úrovni MPSV neměla vzniknout poradní skupina složená z řad odborníků napříč systémem NRP, která by na základě případů z revizních setkání navrhovala systémová doporučení.

⁹ Více viz podkapitola Kdy svolat revizní setkání? S. 11.

¹⁰ Roční výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí, V (MPSV) 20-01, 2017.

Revizní setkání jako nástroj i pro další oblasti SPOD

Popsaná revizní setkání jsou svolána pro účely případů z oblasti náhradní rodinné péče. Jako vhodné se jeví realizovat revizní setkání, tedy plánované a strukturované setkání všech zainteresovaných osob nad konkrétním případem, také v rámci ostatních oblastí sociálně-právní ochrany dětí, kdy je ohrožen zájem a blaho dítěte (např. úmrtí dítěte v evidenci SPOD apod.).

Příloha č. 2: Zázpis z revizního setkání

Zázpis z revizního setkání

Datum revizního setkání:

Čas konání: _____

Místo konání: _____

Svolavatel: _____

Facilitátor: _____

Seznam pozvaných účastníků	Instituce/organizace	Dostavili se / nedostavili se

Stručný popis případu, ke kterému bylo svoláno revizní setkání

_____

_____

_____

Závěry/Doporučení

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Pokud z revizního setkání vyplývá určitý úkol, zaznamenejte ho prosím níže.

Úkol	Termín	Zodpovídá

Zapsal:

Datum:

Podpis účastníků:

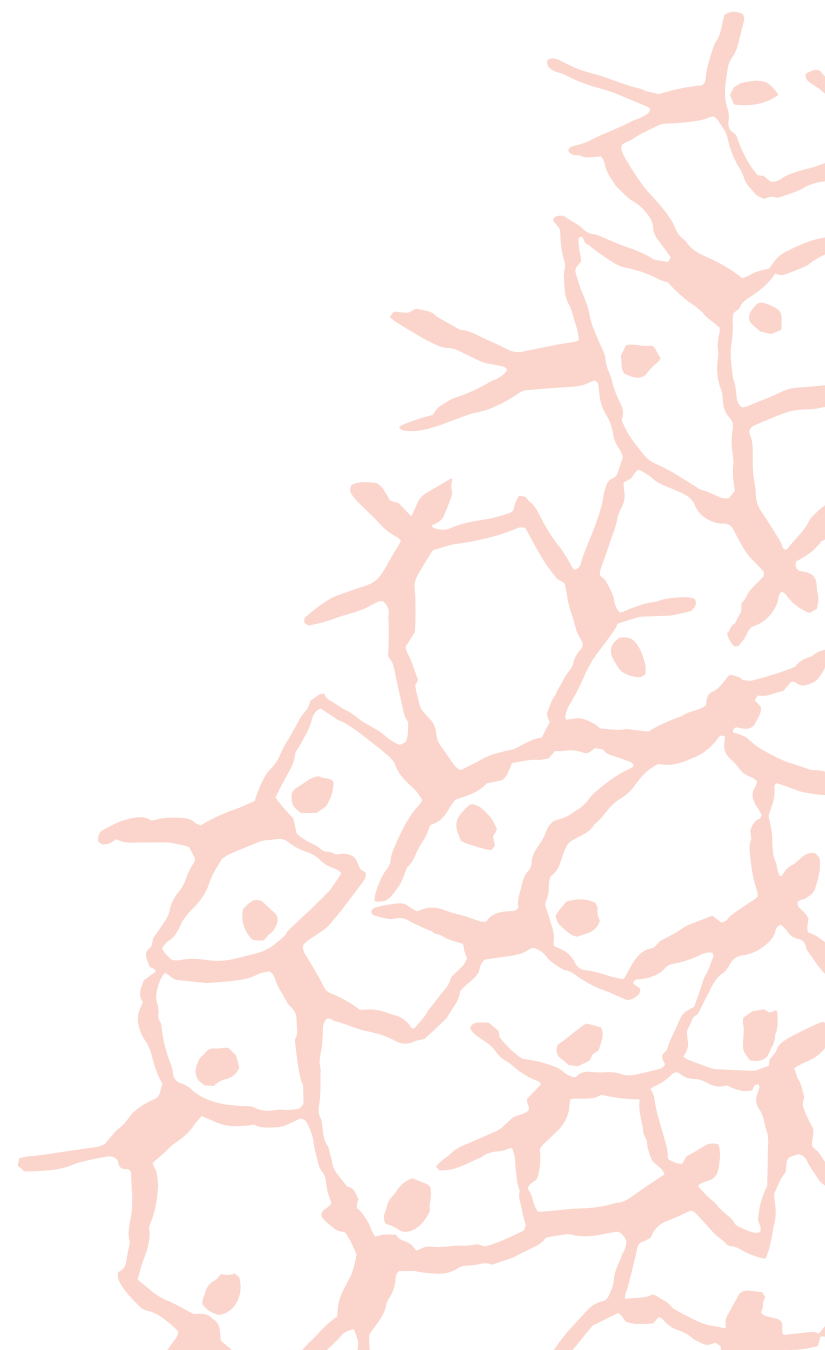
Seznam zkratek

IPŘ	Institut projektového řízení
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NRP	náhradní rodinná péče
OÚ ORP	obecní úřad obce s rozšířenou působností
SPOD	sociálně-právní ochrana dětí
RS	revizní setkání
ZSPOD	Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Použité zdroje

- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2016. Úmluva o právech dítěte a související dokumenty. [online]. [Cit. 24. 9. 2018].
Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/29715/Umluva_o_pravech_ditete.pdf
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2017. Roční výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí V (MPSV) 20-01. [online]. [Cit. 13. 3. 2019].
Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/7260>
- INSTITUT PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ, 2017. Analýza stávajícího systému posuzování žadatelů o náhradní rodinnou péči v ČR. [online]. [Cit. 24. 9. 2018].
Dostupné z: <http://www.pravonadetstvi.cz/stahnout-soubor/analyza-stavajiciho-systemu-posuzovani-zadatelu-o-nahradni-rodinnou-peci-v-cr>
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Moje poznámky...

Účelová neperiodická publikace

**Revizní setkání
u neúspěšně zprostředkované náhradní rodinné péče
a předčasně ukončené náhradní rodinné péče
před 18. rokem věku dítěte**

Mgr. Johana Mertová, Mgr. et Mgr. Bohuslava Janků

Grafické zpracování: Lucie Fraňková

Vyšlo v roce 2019,

vydání první, 40 stran, 2 000 výtisků.

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí,

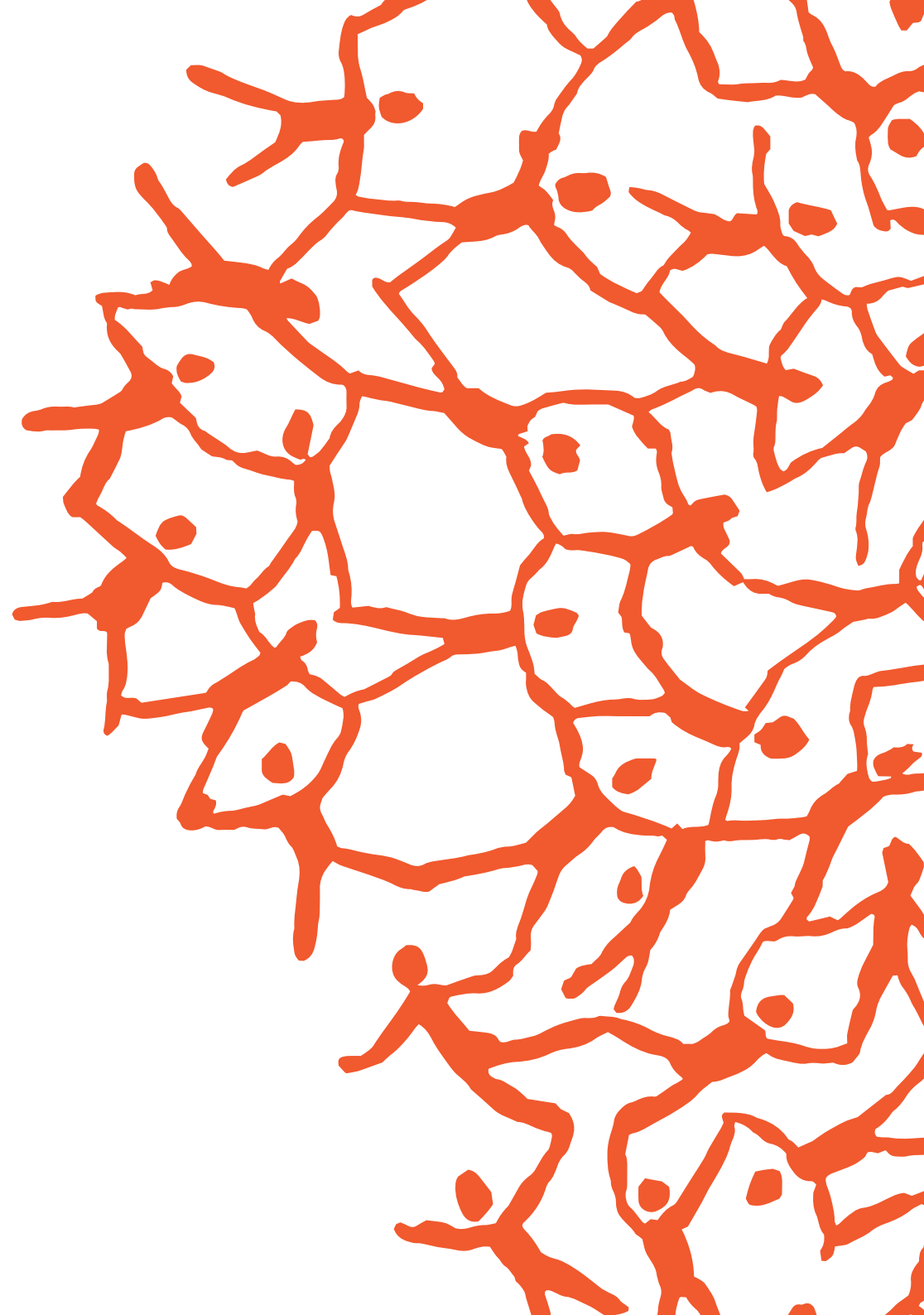
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

jako neprodejnou účelovou publikaci.

TISK CENTRUM s.r.o., Modřická 62, Moravany u Brna

ISBN 978-80-7421-166-9

Neprodejné

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí
v roce 2019,
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2,
jako neprodejnou účelovou publikaci.

ISBN 978-80-7421-166-9

© MPSV
www.pravonadetstvi.cz